

- Lezing: Marcus 2:13-22 (preek gaat over vers 18-22)

¹³Jezus vertrok en ging weer naar het meer. Een grote mensenmenigte kwam naar hem toe, en hij onderwees hen. ¹⁴Toen hij verderging zag hij Levi, de zoon van Alfeüs, bij het tolhuis zitten, en hij zei tegen hem: 'Volg mij.' Levi stond op en volgde hem. ¹⁵Op een keer was hij bij Levi thuis uitgenodigd voor een maaltijd, samen met zijn leerlingen en een groot aantal tollenaars en zondaars, want velen van hen volgden hem. ¹⁶Toen de farizeese schriftgeleerden zagen dat hij samen met zondaars en tollenaars at, zeiden ze tegen zijn leerlingen: 'Eet hij met tollenaars en zondaars?' ¹⁷Jezus hoorde dit en zei tegen hen: 'Gezonde mensen hebben geen dokter nodig, maar zieken wel; ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, maar zondaars.'

¹⁸**De leerlingen van Johannes en de farizeeën hadden de gewoonte regelmatig te vasten. Er kwamen mensen naar Jezus toe, die hem vroegen: 'Waarom vasten de leerlingen van Johannes en de leerlingen van de farizeeën wel, maar uw leerlingen niet?'** ¹⁹Jezus antwoordde: 'Bruiloftsgasten kunnen toch niet vasten zolang de bruidegom bij hen is? Nee, zolang ze de bruidegom bij zich hebben, kunnen ze niet vasten. ²⁰Maar er komt een dag dat de bruidegom bij hen wordt weggehaald, en dan is het hun tijd om te vasten. ²¹Niemand verstelt een oude mantel met een lap die nog niet gekrompen is, want dan trekt de nieuwe lap de oude stof kapot en wordt de scheur nog groter. ²²Niemand giet jonge wijn in oude leren zakken, want dan scheuren ze open en gaat de wijn verloren, net als de zakken zelf. Jonge wijn hoort in nieuwe zakken.'

Preek

Lieve mensen,

Camera

Hoe ga je om met het oude, als er iets nieuws voor in de plaats komt? Veel mensen willen 2020 graag zo snel mogelijk vergeten. Bij wijze van spreken zouden ze het uit de geschiedenisboeken willen schrappen. Niet meer aan denken. Maar dat gaat natuurlijk niet. Er waren trouwens ook best goede dingen in het oude jaar. Die neem je toch mee het nieuwe jaar in.

Gemeente

Hoe ga je om met het oude, als er iets nieuws voor in de plaats komt? We hadden van de week nog een hele discussie bij ons aan tafel. Over dat kinderen op de basisschool niet meer leren schrijven. Ze gaan al vroeg over op een zogenaamde *Snappet*. Dat is een tablet voor het basisonderwijs. Volgens sommigen veel te vroeg. Gooi het schrijfonderwijs nou niet overboord, zeggen die. Ook al leven ze later bijna alleen met toetsenborden en schermpjes.

Camera

Hoe ga je om met het oude, als er iets nieuws voor in de plaats komt? Dat is in alle facetten van het leven een belangrijke vraag. En dus ook in het koninkrijk van Jezus. Mensen bevragen hem vanuit een oud paradigma. Dat zijn gewoontes en allerlei regels die in de loop van eeuwen in het leven geslopen zijn. Hoe je omgaat met mensen, met eten, met vergeving en vooral: met God.

Gemeente

Jezus schudt daar het stof af, nog meer dan Johannes de Doper. En daagt iedereen uit om opnieuw te beginnen. Gods nieuwe wereld. Het koninkrijk van Jezus. Dat is het nieuwe. Omstanders bevragen hem daarop. En dan gaat het vooral over het vasten. Of eigenlijk: over het niet-vasten van de leerlingen van Jezus. Jezus beantwoordt hun vraag met 3 voorbeelden. Over vasten op een bruiloft, over wijn en over kleding.

Camera

Vasten heeft iets moois. In de traditie in onze kerken is dat vrijwel helemaal in onbruik geraakt. Het komt nu weer in de aandacht. En terecht. Jezus is ook vóór vasten. In de Bergrede geeft hij dat ook aan (Mat.6:16-18). Die rede is de grondwet van zijn nieuwe wereld. Dus vasten op zich: zeker doen. Zoals ik in mijn vlog al zei deze week: als je vast word je niet gevuld, maar wel gevoed. Als je vast richt je je op het hogere. Op Jezus, op God. Hij vult je gedachten en je verlangens. Dus vasten op zich is goed. We zouden daar meer werk van kunnen maken.

Gemeente

Dus vasten op zich is het probleem niet. Het probleem zit in Jezus' tijd in het patroon daarachter. God begint iets radicaal nieuws. Dat vraagt dat je je oude leven doordénkt. Dat je al je gewoontes, je regels en je omgang met mensen opnieuw weegt. Daar riep Johannes de Doper ook toe op. Kom tot inkeer, want Gods Nieuwe Wereld is er bijna. En als de mensen dus vragen: waarom vasten uw leerlingen niet, Jezus? Dan betrapt hij ze op een gedachtenpatroon. En dáár wil hij ze van bevrijden.

Camera

Ik vind dat wel herkenbaar. Soms komt je leven in een bepaalde stroom. Dingen lopen zoals ze lopen en je voelt je er wel bij. Dat kan in je persoonlijke leven zijn. Of in het kerkelijke leven. Je wordt dan een soort van lui. Het is altijd goed gegaan zo, dus waarom zou ik dat niet voortzetten op deze manier? Maar dan ineens is er een heel nieuwe situatie. Een pandemie bijvoorbeeld, die álles op z'n kop zet. Je hebt dan de neiging om dingen een béétje aan te passen. Dicht bij het oude te blijven. En op die manier door zo'n crisis heen te hobbelen. Waarna je wellicht weer in je oude patronen kan vervallen.

Gemeente

Maar zo gaat dat niet. Zeker niet bij het rijk van Jezus. Je wordt geroepen om je héle leven opnieuw te doordenken als Jezus in je leven komt. En als hij er eenmaal is, dan zal hij die vraag vaker aan je stellen: kom tot inkeer. Leg je leven onder de loep. En durf radicale beslissingen te nemen. Misschien moet het roer wel hélemaal om. En kom je er niet met je oude gewoontes, regels en mensvisie.

Camera

Dat kan de uitkomst zijn van deze wereldwijde pandemie. Dat we het helemaal anders moeten aanpakken. Het is zéker de uitkomst van Gods nieuwe wereld. Het koninkrijk van Jezus. En daar passen de mensen vaak voor. Jezus ontmaskert dat. Vasten is het probleem dus niet. Dat is juist goed. Vaste vormen waar je niet vanaf wil, dat is het probleem!! Als Jezus zelf er is, is het feest. En feest en vasten passen niet bij elkaar. Geniet van het leven nu de Messias er is.

Gemeente

De mensen in de tijd van Jezus leefden te veel in het verleden. Ze onthielden zich van eten en drinken op bepaalde dagen. De datum van de verwoesting van de eerste tempel bijvoorbeeld. En ze leefden te veel in de toekomst: ze keken uit naar de Messias. Dat was het paradigma waar ze in

leven. En daar zitten ze zo in vast, dat ze Jezus niet herkennen als de Messias. Dat ze niet zien en dus niet vieren, dat God zijn beloften heeft waargemaakt. De belofte waar ze al vastend en biddend naar verlangden. Ze moeten leren leven in het nú!

Camera

Want straks is Jezus weer weg. Dan breekt er weer een tijd van verlangen aan. Dan is het goed om te vasten. Zoals we net al zagen. Maar nu, nu Jezus rondloopt. Nu Gods beloften tastbaar zijn geworden in zijn Zoon. Nu moet je niet vasten, maar feesten.

Gemeente

Jezus knoopt daar nog twee lessen aan vast, die laten zien dat het nieuwe echt iets radicaal anders is dan het oude. Dat ze er dus niet komen met enkele aanpassingen in hun gewoontes en wetten. Hij heeft het over kleding. Oude kleding herstel je niet met een nieuwe lap. Die lap is nog niet voorberekt, nog niet gekrompen. Dus als je kleding een keer nat wordt, dan scheurt het nog verder. En dan kun je het oude weggooiën.

Camera

Daarmee zegt Jezus dus *niet* dat het oude niet goed is. Hij zegt *wel* dat het een diepgaande doordinking behoeft. En radicale aanpassingen. Dus geen lapwerk, niet oppervlakkig een beetje aanpassen. Maar radicaal je leven heroverwegen.

Dat zegt hij ook met het beeld van de wijn. Jonge wijn is nog niet gegist. Als je dat in oude wijnzakken doet. Dan zal na verloop van tijd de boel uit elkaar ploffen. Omdat de rek uit de oude leren wijnbuidels is. Die kunnen de druk niet aan.

Gemeente

Vroeger, als ik op zaterdag gevoetbald had, mocht ik van mijn eigen geld vaak iets kopen. En dan kocht ik altijd een flesje Exota. Dat was een goedkoop limonademerck. Mierzoet. Maar het kopen van zo'n flesje was niet zonder risico. In een televisieprogramma was aangetoond dat die flesjes door de druk gemakkelijk konden ontploffen. Later bleek dat fake-news te zijn geweest. Maar je voelde altijd de spanning als je zo'n flesje kocht. Snel de dop er af, voordat het ontploft.

Camera

Nou, die spanning zit ook in Gods Nieuwe Wereld. Jezus legt die spanning in onze tekst neer. Je kunt niet zomaar op de oude voet verder. Je zult regelmatig je hele leven onder de loep moeten nemen. Wat zorgt dat ik dicht bij Jezus ben? Dat kan blijven. En wat maakt juist dat ik hem minder goed in beeld krijg? Dat moet weg. En dan kan het zomaar zo zijn, dat vasten een goede plaats in jouw leven kan hebben. Want daar gaat het hier niet om. Het gaat er om dat je echt naar je leven durft te kijken. En in durft te grijpen. Zodat Jezus steeds meer in het middelpunt komt.

Amen